

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.) Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

ZADANIA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Zgodnie z art. 2 ustawy o pomocy społecznej - pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

W 2020 roku Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania w szczególności na podstawie:

- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych ;
- ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci ;
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- Uchwały nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2014–2020 (M.P. z 2018 r., poz. 1007);
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego;
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych.

Ponadto kierunki działań Ośrodka Pomocy Społecznej określa „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Stare Pole na lata 2014-2020” oraz gminne programy dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie i wspierania rodziny.

Główne cele pomocy społecznej:

1. Wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie w miarę możliwości do ich życiowego usamodzielniania i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.
2. Zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, w wieku poprodukcyjnym i osobom niepełnosprawnym.
3. Zapewnienie dochodu do wysokości poziomu interwencji socjalnej osobom i rodzinom o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia.
4. Zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie.
5. Integracja ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie, stworzenie sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb w tym zakresie.

Szczegółowa realizacja wymienionych celów i zadań w 2020 roku przedstawiała się następująco:

I REALIZACJE FINANSOWE

Na realizację wszystkich zadań realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2020 roku wydatkowano ogółem kwotę **8 611 316,00 zł**, w tym z dotacji 7 713 486,77 zł, ze środków własnych 897 829,23 zł. Koszty utrzymania ośrodka wyniosły ogółem – 405 116,26 zł , z tego:

- 306 026,26 zł / środki własne gminy/,

- 97 310,00 zł / dotacja/,
- 1 780,00 zł /wynagrodzenie dla opiekuna prawnego dotacja/.

Wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej według klasyfikacji budżetowej:

1. Rozdział 85202

Opłata za pobyt 8 osób w domach pomocy społecznej – wydatkowana kwota 304 999,11 zł (śr. własne).

2. Rozdział 85203

Opłata za pobyt 4 osób w ośrodku wsparcia Środowiskowy Dom Samopomocy w Jegłowniku – wydatkowana kwota 96 738,00 zł (dotacja).

3. Rozdział 85205

Wydatki z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na kwotę 990,18 zł (śr. własne).

4. Rozdział 85213

Składki na ubezpieczenie zdrowotne za 24 osoby pobierające zasiłek stały w łącznej kwocie 12 481,21 zł (dotacja).

5. Rozdział 85214 – kwota wydatkowana 149 906,53 zł świadczenia z pomocy społecznej:

- 1) Zasiłki okresowe dla 32 osób na kwotę 47 060,97 zł (dotacja);
- 2) Pokrycie kosztów schronienia dla 10 osób w kwocie 85 575,00 zł (śr. własne); Odpłatność od podopiecznych w kwocie 15 530,56 zł (przekazano na dochody gminy);
- 3) Zasiłki celowe dla 82 osób na kwotę 98 427,00 zł (śr. własne i dotacja);
- 4) Koszty transportu żywności – wydatkowana kwota 1 740,00 zł (śr. własne).

6. Rozdział 85215 – łącznie wydatkowana kwota 29 658,99 zł z tego:

- 1) Dodatki mieszkaniowe w kwocie 29 382,02 zł (śr. własne);
- 2) Dodatek energetyczny w kwocie 276,97 zł (dotacja).

7. Rozdział 85216

Zasiłki stałe dla 34 osób na kwotę 151 428,59 zł (dotacja).

8. Rozdział 85228

Usługi opiekuńcze dla 5 osób na kwotę 38 110,29 zł (śr. własne). Odpłatność od podopiecznych w kwocie 10 336,70 zł (przekazana na dochody gminy).

9. Rozdział 85230

Realizacja Programu „posiłki w szkole i w domu” w łącznej kwocie 88 670,00 zł (w tym dotacja 53 200 zł)

10. Rozdział 85501

Świadczenie wychowawcze 500+ realizacja ogółem w kwocie 4 857 383,46 zł (dotacja).

11. Rozdział 85502

Wydatkowano ogółem kwotę 2 212 099,14 zł (dotacja) z tego na:

- 1) Świadczenia rodzinne - kwota wydatkowana to 1 800 814,29 zł w tym:
- 2) Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za 21 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna na kwotę 74 620,58 zł (dotacja);
- 3) Fundusz alimentacyjny – wydatki w kwocie 270 301,30 zł (dotacja) ;
- 4) Koszty obsługi na realizację świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego – 66 362,97 zł (dotacja).

12. Rozdział 85504 – ogółem wydatkowana kwota 253 423,57 zł, w tym:

- 1) Dopłata do 5 rodzin zastępczych - 18 300,97 zł (śr. własne);
- 2) Wynagrodzenie wraz z pochodnymi asystenta rodziny – w kwocie 62 958,00 zł, w tym 61 258,00 zł (śr. własne) 1 700,00 zł (dotacja);
- 3) Realizacja świadczeń „Dobry Start” dla 556 dzieci – na kwotę 172 164,60 zł (dotacja).

13. Rozdział 85513

Składki na ubezpieczenie zdrowotne za 10 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna w kwocie 7 866,42 zł (dotacja).

14. Rozdział 85295

Realizacja Programu „Wspieraj seniora” – koszt 2 234,25 zł z tego: 446.84 zł (śr. własne), a 1 787.41 zł (dotacja).

15. Rozdział 85195

Realizacja wydawania decyzji z zakresu ochrony zdrowia – koszt 210,00 zł (dotacja).

II STRUKTURA ZATRUDNIENIA

W 2020 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w ramach umowy o pracę było zatrudnionych

– 7 pracowników; z tego:

Kierownik GOPS – 1

Główna księgowa - 1

Referent ds. świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, dodatków mieszkaniowych, świadczeń wychowawczych - 1

Pracownicy socjalni – 3

Asystent rodziny – 1

Ponadto zatrudniano na umowę zlecenie:

2 opiekunki środowiskowe

1 pracownika do obsługi zadań z zakresu BHP (zalecenie Państwowej Inspekcji Pracy);

1 osobę Inspektora Ochrony danych Osobowych (zalecenie wynikające z audytu zabezpieczenia ochrony danych osobowych);

1 pracownika do sprzątania pomieszczeń GOPS.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych spełnia wymogi wynikające z art. 110 ust.11 ustawy o pomocy społecznej.

W przypadku realizacji zadań z zakresu świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, dodatków mieszkaniowych i świadczeń wychowawczych wskazane byłoby zatrudnienie dodatkowej osoby.

III. POMOC SPOŁECZNA

Dział pomocy społecznej realizował zadania z zakresu pomocy społecznej oraz obsługi organizacyjno-technicznej Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.) pomoc finansowa przysługuje osobom i rodzinom, którym posiadane dochody nie przekraczają kryterium dochodowego przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 ustawy, tj.: bezrobocie, sieroctwo, przemoc w rodzinie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, wielodzietność, alkoholizm, narkomania, potrzeba ochrony macierzyństwa lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Od dnia 1 października 2018 r. kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarujące nie uległo zmianie i wynosi 701,00 zł, a na osobę w rodzinie 528,00 zł.

Poniższe tabele przedstawiają dane liczbowe w zakresie:

Powodów przyznania pomocy w 2020 roku

Powód trudnej sytuacji życiowej		Ogółem	Liczba osób w rodzinach
0		1	3
UBÓSTWO	1	61	139
BEZDOMNOŚĆ	3	11	11
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	4	13	83
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ	5	13	83
BEZROBOCIE	6	47	161

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	7	64	134
DŁUGOTRWALA LUB CIĘŻKA CHOROBA	8	47	98
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	13	0	0
ALKOHOLIZM	14	1	1
NARKOMANIA	15	1	1
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	16	1	4
SYTUACJA KRYZYSOWA	17	1	3

Typy rodzin objętych pomocą w 2020 roku

Wyszczególnienie		Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach
0		1	3
RODZINY OGÓŁEM (wiersz 2+3+4+5+6+7)	1	197	571
o liczbie osób 1	2	62	62
2	3	40	80
3	4	26	78
4	5	28	112
5	6	23	115
6 i więcej	7	17	120
w tym (z wiersza 1) rodziny z dziećmi ogółem (wiersz 9+10+11+12+13+14+15)	8	72	333
o liczbie dzieci 1	9	25	82
2	10	24	102
3	11	15	89
4	12	5	34
5	13	1	10
6	14	2	16
7 i więcej	15	0	0
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM (wiersz 17+18+19+20)	16	7	27
o liczbie dzieci 1	17	4	11
2	18	1	3
3	19	0	0
4 i więcej	20	2	13

RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM (wiersz 22+23+24+25)	21	38	81
o liczbie osób 1	22	15	15
2	23	12	24
3	24	8	24
4 i więcej	25	3	18

Podstawą przyznania świadczeń z pomocy społecznej jest przeprowadzenie wywiadu środowiskowego, podczas którego pracownicy socjalni ustalają sytuację życiową, mieszkaniową, rodzinną, zawodową, zdrowotną członków rodziny oraz dane dotyczące źródeł uzyskiwanych dochodów. Stosownie do zgłaszanych przez osoby lub rodziny potrzeb oraz możliwości finansowych Ośrodka udziela się odpowiedniego wsparcia.

Zadania z zakresu pomocy społecznej obejmują: przyznawanie i wypłacanie świadczeń, organizowanie i prowadzenie pracy socjalnej, prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej, analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, realizację zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych, rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb. W okresie od stycznia do grudnia 2020 r. do ośrodka pomocy wpłynęło 245 wniosków o udzielenie pomocy. Na podstawie przeprowadzonych rodzinnych wywiadów środowiskowych wydano 393 decyzje, w tym: 17 odmownych ze względu na niespełnienie kryteriów określonych w ustawie o pomocy społecznej.

1. Zrealizowane świadczenia-pieniężne

1) Zasiłek stały jest to świadczenie przysługujące na podstawie art. 37 ustawy o pomocy społecznej osobom samotnie gospodarującym, niezdolnym do pracy z powodu wieku oraz osobom pozostającym w rodzinach niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy spełniającym kryterium dochodowe; Zasiłki stałe realizowane są w ramach zadań własnych gminy z tej formy pomocy skorzystały 34 osoby, w tym 23 osoby samotnie gospodarujące. Ogólna liczba wypłaconych świadczeń w 2020 roku wyniosła 316.

2) Zasiłek okresowy to świadczenie, które przysługuje na podstawie art. 38 ustawy o pomocy społecznej i przeznaczone jest dla osób i rodzin bez dochodu lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium. Pomocą objęto 32 rodziny, w tym z powodu bezrobocia pomoc otrzymało 25 osób, długotrwałej choroby 1 osoba, niepełnosprawności 7 osób. Liczba wypłaconych świadczeń 164.

3) Zasiłek celowy jest przyznawany na podstawie art. 39 ustawy o pomocy społecznej na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Z pomocy w formie zasiłków celowych skorzystały 82 osoby, w tym w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu”.

2. Zrealizowane świadczenia- niepieniężne

W roku 2020 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Polu realizował następujące świadczenia niepieniężne:

1) Praca socjalna to działalność zawodowa polegająca na prowadzeniu polityki społecznej w zakresie podnoszenia dobrobytu i poprawy jakości życia jednostki i społeczeństwa oraz złagodzenia ludzkiego cierpienia i rozwiązywania problemów społecznych. To także stały kontakt z rodziną i wspieranie jej w pokonywaniu trudności jakie napotyka w codziennym życiu. Praca socjalna prowadzona jest między innymi w oparciu o kontrakt socjalny z klientem. Kontrakt socjalny to umowa wsparcia zawarta pomiędzy pracownikiem socjalnym, a osoba ubiegającą się o pomoc. W kontrakcie określone są uprawnienia i zobowiązania stron umowy w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do poprawy trudnej sytuacji.

Wskazuje osobie lub rodzinie kierunki działań, mobilizacji do własnej aktywności, wzmacnia wiarę we własne siły, zapewnia możliwość korzystania z potrzebnego doradztwa oraz pomocy finansowej. Kontrakt uwzględnia indywidualne potrzeby i predyspozycje klienta. Praca socjalna przysługuje wszystkim osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód. Pomoc w ramach pracy socjalnej obejmowała w szczególności: udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych, udzielanie porad w zakresie ofert pracy, inicjowaniu działań samopomocowych w środowisku zamieszkania, mobilizacji do racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami finansowymi, informowanie o warunkach uzyskania orzeczenia lekarskiego, informowanie o możliwościach uzyskania różnego rodzaju wsparcia specjalistycznego zależnie od zdiagnozowanych potrzeb. W roku 2020 pracownicy socjalni zawarli 14 kontraktów i prowadzili pracę socjalną w 173 rodzinach liczących 506 osób.

2) Zapewnienie posiłku. W 2020 roku gmina realizowała rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” Dożywianie dzieci i zapewnienie jednego gorącego posiłku dziennie osobom tego pozbawionym jest zadaniem obowiązkowym gminy. Adresatami są dzieci, uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz osoby dorosłe w trudnej sytuacji życiowej w szczególności samotne, starsze, chore, niepełnosprawne, jeżeli ich dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. W 2020 roku w związku z trwającą pandemią COVID-19 realizacja tej formy pomocy odbywała się głównie poprzez przyznanie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności. Z pomocy w formie dożywiania skorzystało ogółem 220 osób, w tym korzystających z posiłku dzieci - 41, zasiłków celowych - 209 osób.

3) Usługi opiekuńcze. Osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane usługi opiekuńcze świadczone w środowisku. Obejmują one pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczną zaleconą przez lekarza oraz zapewnienie kontaktu z otoczeniem. Usługi opiekuńcze są zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. W roku 2020 z pomocy w postaci usług opiekuńczych korzystało 7 osób.

4) Pobyt w domach pomocy społecznej. W przypadku braku zapewnienia osobie niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, osobie starszej przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Podstawą do skierowania osoby do domu pomocy społecznej jest niepełnosprawność, trudna sytuacja socjalno –bytowa, długotrwała choroba. W roku 2020 gmina ponosiła odpłatność za 8 osób umieszczonych w Domach Pomocy Społecznej. Z tego 6 osób przebywało w Domu Pomocy Społecznej w Malborku, 1 osoba w Domu Pomocy Społecznej w Stanisławiu i 1 osoba w Domu Pomocy Społecznej w Mrągowie. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej koszty pobytu w domu pomocy społecznej pokrywa sam zainteresowany w wysokości 70% swojego dochodu. Pozostałą kwotę do wysokości całkowitych kosztów utrzymania w placówce dopłaca gmina, która kieruje osobę do domu pomocy społecznej.

5) Zapewnienie schronienia dla osób bezdomnych wymagających wsparcia. Z tej formy pomocy skorzystało 10 osób. Osoby wymagające wsparcia kierowane są do schronisk dla osób bezdomnych, z którymi zostały zawarte umowy. W 2020 roku były to schroniska „Fides” w Malborku, „Agape” w Nowym Stawie oraz „Junona” w miejscowości Piekło.

6) Pomoc żywnościowa. Podobnie jak w latach ubiegłych tak też w roku 2020 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Polu realizował Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 –2020 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym Podprogram 2019.

W ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 pozyskano artykuły żywnościowe w ilości 22 522,94 kg o łącznej wartości 102 497,06 zł., które zostały wydane dla około 500 osób. Ponadto Bank Żywności w Tczewie przekazał 700 sztuk maseczek ochronnych, 20 litrów płynu do dezynfekcji oraz 900 sztuk rękawiczek jednorazowych.

7) Realizacja zadań wynikająca z ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych mają osoby, które spełniają kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej. Potwierdza się je decyzją administracyjną, ważną 90 dni od dnia złożenia wniosku. W przypadku udzielenia świadczeń w stanie nagłym, termin liczony jest od dnia rozpoczęcia udzielania świadczeń zdrowotnych. W roku 2020 otrzymaliśmy z budżetu państwa kwotę 210,00 zł., która została wykorzystana na pokrycie kosztów związanych z wydaniem 10 decyzji w tej sprawie.

IV. ŚWIADCZENIA RODZINNE , FUNDUSZ ALIMENTACYJNY, PROGRAM „DOBRY START”

Dział świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego realizuje zadania z zakresu: świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych, funduszu alimentacyjnego, postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego, zasiłku dla opiekuna, świadczeń z programu „Dobry Start” oraz programu „Za Życiem” oraz od października 2020 r. zajmuje się wydawaniem zaświadczeń o dochodach do programu „Czyste powietrze”.

1. Świadczenia rodzinne

Realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych odbywa się na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 roku. Ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz ich wypłata następują na wniosek osoby ubiegającej się o świadczenia rodzinne. Ww świadczenia realizuje organ właściwy, czyli wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy. Realizacja świadczeń rodzinnych może być przekazana do jednostki organizacyjnej gminy np. do ośrodka pomocy społecznej. Świadczenia rodzinne realizowane są w całości ze środków budżetu państwa. System świadczeń rodzinnych to system świadczeń socjalnych wspierających rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej, wychowujące dzieci uczęszczające do szkoły, w tym niepełnosprawne. Świadczenia rodzinne stanowią odrębny od świadczeń z pomocy społecznej system, na który składają się zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku, świadczenia opiekuńcze w postaci zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka. W roku 2020 pomocą w postaci świadczeń rodzinnych i dodatków objęto 416 dzieci z 392 rodzin. Ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego nastąpiło na podstawie 331 wniosków. Wydano 469 decyzji, w tym 22 odmowne.

2. Świadczenia wychowawcze

Od kwietnia 2016 roku realizowana jest ustawa z dnia 11 lutego 2016 r., w której określone zostały warunki nabywania prawa do świadczenia wychowawczego oraz zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokajaniem jego potrzeb życiowych. Świadczenie wychowawcze przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka. Świadczenie przysługuje do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia w wysokości 500,00 zł miesięcznie. Od lipca 2019 r. świadczenie 500+ przysługuje niezależnie od dochodu rodziny. Świadczenia te w całości finansowane są ze środków budżetu państwa. W 2020 r. wpłynęło 68 nowych wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego dla 71 dzieci. Wydano ogółem 55 informacji o przyznaniu prawa do świadczenia 500+. Na 31.12.2020 r. tutejszy Ośrodek wypłacał świadczenia wychowawcze dla 854 dzieci. Natomiast od początku programu, tj. od kwietnia 2016 r. do 31.12.2020 r. ze świadczeń wychowawczych skorzystało 1051 dzieci.

3. Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia. W przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekraczał od września 2019 r. do września 2020 r. – 800 zł., a od października 2020 r. – 900 zł. Jednocześnie od 1 października 2020 r. przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego obowiązuje tzw. mechanizm "złotówka za złotówkę". Mechanizm ten zakłada, że przekroczenie przez osobę uprawnioną progu dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, nie będzie skutkowało automatycznie utratą prawa do tych świadczeń, ale osoba taka co do zasady będzie mogła otrzymać świadczenie, pomniejszone o kwotę przekroczenia kryterium dochodowego. Ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego. Postępowanie w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego prowadzi organ właściwy wierzyciela tj. wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej do świadczenia alimentacyjnego. W 2020 r. świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacono na podstawie 39 wniosków dla 59 osób uprawnionych. Wydano ogółem 47 decyzji.

4. Czynności podejmowane wobec do dłużników alimentacyjnych

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. Odsetki są naliczane od pierwszego dnia następującego po dniu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do dnia spłaty. Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów odnosi się do następujących zobowiązań dłużnika alimentacyjnego:

- 1) należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy, które na koniec 2020 r. wyniosły 2 339 828,26 zł., plus odsetki 852 383,82 zł;
- 2) należności powstałych z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej, kwota na koniec 2020 r. – 228 395,43 zł;
- 3) należności likwidatora funduszu alimentacyjnego powstałych z tytułu świadczeń alimentacyjnych wypłaconych na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 1974 r. o funduszu alimentacyjnym.

Należności podlegają ściągnięciu w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Egzekucja należności przypadających od dłużnika alimentacyjnego jest prowadzona na podstawie ostatecznej decyzji przyznającej świadczenia z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, bez konieczności zaopatrywania jej w klauzulę wykonalności.

Kwoty, które zostały zwrócone w 2020 r. przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych wyniosły ogółem 124 594,99 zł., z tego:

- a) z zaliczki alimentacyjnej – 4 792,75 zł,
- b) z funduszu alimentacyjnego – 65 218,64 zł,
- c) odsetki od funduszu alimentacyjnego – 54 583,60 zł.

W 2020 r. tutejszy Ośrodek podejmował działania wobec zarejestrowanych 99 dłużników alimentacyjnych, przeprowadzono 17 wywiadów alimentacyjnych w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej. Organ właściwy wierzyciela ma również obowiązek przekazywania do biur informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości w ich regulowaniu za okres dłuższy niż 6 miesięcy. W 2020 r informacja taka dotyczyła 88 dłużników alimentacyjnych.

5. Świadczenie „Dobry Start”

W ramach realizacji rządowego programu „Dobry Start” raz w roku jest wypłacane rodzicom, opiekunom faktycznym, opiekunom prawnym, rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka, dyrektorom placówek opiekuńczo-wychowawczych, dyrektorom regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych – świadczenie w wysokości 300 zł. na dziecko. Świadczenie „Dobry Start” przysługuje w związku z rozpoczęciem roku szkolnego do ukończenia przez dziecko lub osobę uczącą się 20. roku życia oraz przez dziecko lub osobę uczącą się 24. roku życia – w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności.

W 2020 r. do tutejszego Ośrodka w sprawie przyznania świadczenia „ Dobry Start” wpłynęło 387 wniosków. Wsparciem objętych zostało 556 uczniów.

V. DODATKI MIESZKANIOWE I DODATEK ENERGETYCZNY

1. Dodatki mieszkaniowe

Dodatki mieszkaniowe przyznawane są na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych. Wpłata dodatków jest zadaniem gminy realizowanym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Polu. Pomoc w postaci dodatku ma na celu zmniejszenie wysokich kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, ponoszonych przez osoby i rodziny o najniższych dochodach.

Prawo do niego ma rodzina lub samotna osoba, której przysługuje tytuł prawny do lokalu (domu) oraz spełnia inne warunki, o których mówi ustawa o dodatkach mieszkaniowych. Środki finansowe na wypłatę dodatków pochodzą ze środków własnych gminy. W 2020 r. wydano 27 decyzji w sprawie przyznania dodatku mieszkaniowego, w tym 3 odmowne.

2. Dodatek energetyczny

Prawo do dodatku energetycznego jest uzależnione od posiadania prawa do dodatku mieszkaniowego. Należy więc złożyć wniosek o dodatek energetyczny z załączoną umową sprzedaży energii elektrycznej, której stroną jest osoba pobierająca dodatek mieszkaniowy oraz zamieszkiwać w miejscu dostarczania energii elektrycznej. W 2020 roku wydano 3 decyzje w sprawie przyznania dodatku energetycznego.

VI. WSPIERANIE RODZINY I SYSTEM PIELĘGNI ZASTĘPCZEJ

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej reguluje kwestie prawne związane z wspieraniem rodziny i systemem pieczy zastępczej.

Ustawa określa:

- zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków,
- zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- zadania w zakresie postępowania adopcyjnego.

Działania w tym zakresie, na poziomie gminy w 2020 r., podejmowane były zgodnie z ww. ustawą oraz Uchwałą Rady Gminy w Starym Polu z dnia 8 listopada 2017 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018 – 2020. Celem Programu jest stworzenie systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, jako profilaktyką środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny. Gmina skorzystała ze wsparcia w ramach realizacji Programu „Asystent Rodziny” na rok 2020. Pozyskano dotację z budżetu państwa w kwocie 1 700,00 zł. Na wniosek pracownika socjalnego asystent rodziny został przydzielony rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W roku 2020 od stycznia do grudnia wsparciem asystenta rodziny objęto 14 rodzin z terenu gminy Stare Pole z liczbą dzieci 36. Praca z rodziną prowadzona była także w tych przypadkach, gdy dzieci były czasowo umieszczone poza rodziną. Jako gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w pieczy zastępczej ze środków własnych gminy poniesione zostały wydatki na dopłatę do 5 rodzin zastępczych w kwocie 18 300,97 zł. Liczba rodzin wymagająca wsparcia, przypadająca na jednego asystenta rodziny odpowiada zapisom ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Szczegóły realizacji zadań gminy wynikające z ustawy o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej za 2020 rok zostały zawarte w sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz istniejących potrzeb za rok 2020 z dnia 09.03.2020 r.

Realizacja Programu „Za Życiem”.

Program „Za Życiem” ma na celu wsparcie rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi. Zakłada on między innymi:

- 1) przyznawanie jednorazowego świadczenia w kwocie 4.000,00 zł dla rodziców dzieci, w których lekarz stwierdził wady powstałe w okresie ciąży lub podczas porodu;

- 2) opiekę hospicjum;
- 3) dostęp do lekarzy bez kolejek;
- 4) pomoc asystenta rodziny.

W roku 2020 nie wpłynął wniosek o przyznanie pomocy w ramach Programu.

VII. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU PRZEMOCY W RODZINIE

Obsługę organizacyjno-techniczną zespołu interdyscyplinarnego zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej. Powołany 23 marca 2011 r. Zespół Interdyscyplinarny realizując ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie podejmuje działania mające na celu pomoc rodzinom i osobom dotkniętym przemocą domową. Starania te znajdowały swoje odzwierciedlenie m. in. w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 i Gminnym Programie Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020. W roku 2020 do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 22 „Niebieskie Karty”. Odbyło się 10 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 13 posiedzeń grup roboczych. Wsparciem objęto 44 osoby z 14 rodzin.

W 2020 roku w związku z trwającą pandemią COVID-19 praca Zespołu prowadzona była zarówno stacjonarnie jak i zdalnie. Osobom doznającym przemocy zapewniono wsparcie psychologiczne – w ramach współpracy z PCPR w Malborku oraz w ramach pracy punktu konsultacyjnego działającego w na terenie gminy. W 2020 r. z pomocy w ramach lokalnego punktu konsultacyjnego skorzystało 21 osób podczas 90 spotkań indywidualnych. Osoby doznające przemocy oraz sprawcy przemocy mogli również liczyć na pomoc w ramach pracy socjalnej udzielanej przez pracowników Ośrodka. Prowadzono działania profilaktyczne, w ramach których przekazywano m.in. numery kontaktowe do specjalistów i placówek z poza terenu gminy i powiatu, które udzielały wsparcia dla osób doznających przemocy.

VIII. REALIZACJA ZADAŃ PROGRAMU „CZyste Powietrze”

Od października 2020 r. Ośrodek realizuje zadanie związane z przyjmowaniem wniosków o wydanie zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego i wydawania zaświadczenia o których mowa powyżej. Zaświadczenia są niezbędne dla skutecznego aplikowania przez mieszkańców gminy do programu Czyste Powietrze. Wydawanie zaświadczeń, swoje umocowanie prawne znajduje w art. 411 ust. 10 g ustawy Prawo ochrony środowiska. Uwzględniając fakt, że przy obliczaniu wysokości dochodu, co do zasady stosować należy reguły obowiązujące na gruncie ustawy o świadczeniach rodzinnych (art. 411 ust. 10 I ustawy Prawo ochrony środowiska), jak również mając na uwadze fakt, że *wójt / burmistrz / prezydent miasta* zyskał kompetencję do delegowania uprawnień związanych wydawaniem zaświadczeń, między innymi na kierownika ośrodka pomocy społecznej, zadanie to przekazane zostało do ośrodka pomocy społecznej (art. 411 ust. 10 r ustawy Prawo ochrony środowiska). W 2020 r wpłynął 1 wniosek o wydanie zaświadczenia.

IX. WSPÓŁPRACA W ZAKRESIE ORGANIZOWANIA POMOCY

W organizowaniu pomocy rodzinom wymagającym wsparcia tutejszy Ośrodek współpracuje w szczególności z:

- 1) Kuratorami sądowymi ds. Rodzinnych i Nieletnich;
- 2) Pedagogami szkół, do których uczęszczają małoletni z rodzin objętych opieką asystenta lub korzystających z pomocy Ośrodka;
- 3) Instytucjami oświaty;
- 4) Służbą zdrowia, w tym Ośrodkiem Zdrowia w Starym Polu ;
- 5) Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Malborku i Tczewie;
- 6) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 7) Komendą Powiatową Policji w Malborku , Posterunkiem Policji w Starym Polu;
- 8) Poradnią psychologiczno – pedagogiczną w Malborku;
- 9) Sądami;

- 10) Sołectwami z terenu gminy Stare Pole;
- 11) Zespołem Interdyscyplinarnym;
- 12) Stowarzyszeniem na rzecz mieszkańców „Aktywni Stare Pole”;
- 13) Środowiskowym Domem Samopomocy w Jegłowniku;
- 14) Powiatowym Urzędem Pracy w Malborku;
- 15) Stowarzyszeniem „Fides” w Malborku;
- 16) Stowarzyszeniem „Agape” w Borowym Młynie;
- 17) Stowarzyszeniem „Junona” w Piekle;
- 18) Gminnym Ośrodkiem Kultury i Sportu w Starym Polu;
- 19) Gminną Biblioteką Publiczną w Starym Polu;
- 19) Bankiem Żywności w Tczewie;
- 20) Kołem Łowieckim „Rogacz” w Malborku;
- 21) NZOZ Centrum Psychiatrii w Malborku;
- 22) Stowarzyszeniem Organizatorów Pomocy Społecznej w Elblągu;
- 23) Centrum Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Malborku.

Współpraca z ww instytucjami i organizacjami dała możliwość zorganizowania i zabezpieczenia dodatkowego wsparcia dla osób potrzebujących. W roku 2020 zaobserwowano większe zaangażowanie różnego rodzaju podmiotów w niesienie pomocy potrzebującym. Była to bardzo cenna pomoc szczególnie w dobie pandemii COVID-19.

X. KONTROLE OŚRODKA POMOCY

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2020 r. był kontrolowany przez Wydział Polityki Społecznej w zakresie zgodności przyznawania świadczeń z zakresu pomocy społecznej zleconych gminie przez administrację rządową, sposób prowadzenia dokumentacji i organizację pracy ośrodka za 2019 rok.

XI. DZIAŁANIA OŚRODKA PROWADZONE W ZWIĄZKU Z PRZECIWDZIAŁANIEM I ZWALCZANIEM COVID 19.

Działania Ośrodka w czasie trwania pandemii COVID-19 w 2020 roku regulowały następujące zarządzenia:

- w sprawie organizacji zasad obsługi interesantów w czasie pandemii COVID-19,
- w sprawie realizacji przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starym Polu ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii wywołanym zakażeniami wirusa SARS-COV-2,
- w sprawie wprowadzenia procedur bezpieczeństwa w czasie trwania pandemii COVID-19.

W związku z epidemią COVID-19 zostały wprowadzone procedury bezpieczeństwa dla pracowników GOPS Stare Pole w zakresie:

1. Organizacja pracy:

- wyznaczano miejsce obsługi interesanta wyposażone w płyn dezynfekujący,
- interesantów poinformowano o możliwości telefonicznego kontaktu z pracownikami GOPS lub za pośrednictwem poczty elektronicznej,
- pracownicy zaopatrzeni zostali w środki higieny / maseczki, przyłbice, płyn do dezynfekcji/,
- w Ośrodku znajdują się również dodatkowe maseczki dla interesantów i innych mieszkańców gminy, które zostały pozyskane z Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Starym Polu oraz z Banku Żywności w Tczewie,
- stanowiska pracy zostały ustawione z uwzględnieniem wymaganego dystansu przestrzennego.

2. Zapewnienie bezpieczeństwa w obiekcie:

- przed wejściem do GOPS na drzwiach wejściowych umieszczono informację

- o maksymalnej liczbie interesantów mogących jednocześnie przebywać w GOPS;
- przy punkcie obsługi klienta ustawiono biurko, na którym zamontowano osłonę ochronną.

Nasze działania, zgodnie z Poleceniem Wojewody Pomorskiego, skupione były przede wszystkim na osobach starszych, samotnych i niepełnosprawnych pozostających w domach. W tym celu niezbędny jest przepływ informacji pomiędzy jednostkami działającymi na terenie gminy Stare Pole. Ośrodek koordynował działania polegające na utrzymaniu stałego kontaktu z Sołtysami wsi, Radnymi, Szkołą, Gminnym Ośrodkiem Kultury oraz Policją. W przypadku zaistnienia potrzeby objęcia pomocą osoby/ rodziny pracownicy Ośrodka podejmowali odpowiednie działania przy wsparciu innych jednostek z terenu gminy. Np. do dystrybucji żywności w ramach POPŻ włączyła się Szkoła oraz Gminny Ośrodek Kultury i Sportu.

Prowadzony był monitoring środowisk, w których zamieszkują osoby starsze i samotne. Ponadto od października 2020 r. Gmina przystąpiła do realizacji Programu „Wspieraj seniora”. Wsparciem w ramach programu objęto 9 osób i polegało ono na stworzeniu zintegrowanego systemu pomocy i wsparcia dla seniorów w wieku 70 lat i więcej, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydują się na pozostanie w domu poprzez udzielanie kompleksowej pomocy w formie dostarczania zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, tj. artykuły spożywcze, środki higieny osobistej oraz leki.

Działania prowadzone przez pracowników Ośrodka związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID 19 podlegały ciągłym modyfikacjom, tzn. były dostosowywane do występujących potrzeb, ze względu na dynamiczną sytuację związaną z pandemią.

XII. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

Analiza realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej zadań, przedstawionych w sprawozdaniu za 2020 rok pozwala określić najpilniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2021. Potrzeby finansowe na realizację zadań wynikających z ustaw zostały ujęte w planach finansowych i przyjęte do realizacji w budżecie gminy. Do najważniejszych potrzeb z zakresu pomocy społecznej należy zaliczyć:

- 1) Podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej poprzez stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji pracowników pomocy społecznej;
- 2) Poszerzanie działań służących aktywizacji – społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej oraz zawodowej – osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 3) Wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowania dzieci;
- 4) Rozwój wsparcia środowiskowego dla osób niepełnosprawnych i starszych;
- 5) Dostosowanie zatrudnienia do realizacji zadań ustawowych;
- 6) Opracowywanie analiz odnoszących się do właściwego planowania i organizowania pomocy dla mieszkańców gminy.

Stare Pole, dnia 15.03.2021 r.

KIEROWNIK OŚRODKA

Gabriela Żurawska